

ความสำคัญต่อชาติของนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นางสาวสุวรรณี กุฉิวิจิตรรังสี

006162

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๐

National Consciousness of the Kasetsart
Laboratory School Students

Miss Suwannee Kulvijitrangse

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Political Science

Department of Government

Graduate School

Chulalongkorn University

1977

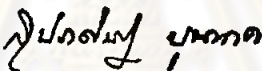
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสำคัญต่อชาติของนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์

โดย นางสาวสุวรรณี กุศลวิจิตรรังสี

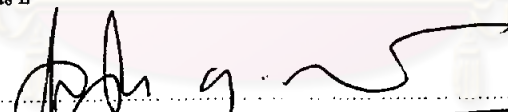
แผนกวิชา การปกครอง

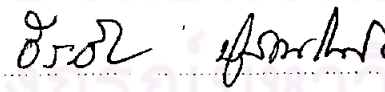
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ คร. พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว

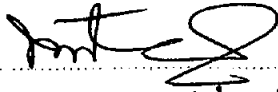
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. สุประภัสร์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. สุจิต บุญบงการ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. ชีระชัย ปูนโชติ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ คร. พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการวิจัยได้ตั้งสมมุติฐานไว้ดังนี้

๑. นักเรียนที่อยู่ในชั้นสูงกว่าจะมีชีวิตความสำนึกต่อชาติสูงกว่านักเรียนชั้นต่ำกว่า
๒. นักเรียนชายมีชีวิตความสำนึกต่อชาติสูงกว่านักเรียนหญิง
๓. นักเรียนมีความสำนึกในค่านิยมหลักของชาติ ความเป็นชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และวัฒนธรรม สูงกว่าความสำนึกด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง
๔. นักเรียนมีความสำนึกต่อศาสนาต่ำกว่าความสำนึกต่อชาติและพระมหากษัตริย์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีการศึกษา ๒๕๑๕ ครอบคลุมชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๑,๐๐๒ คน เป็นนักเรียนชาย ๕๐๑ คน และนักเรียนหญิง ๕๐๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐ ของนักเรียนในแต่ละระดับเป็นกลุ่มตัวอย่าง สุ่มโดยวิธีสุ่มแบบจัดลำดับชั้น (stratified random sampling) ใช้แบบสอบถามเพื่อสำรวจชีวิตความสำนึกต่อชาติของนักเรียนและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เปรียบเทียบอัตราส่วนร้อยละ และค่าซิมิลีเอชัน

ผลจากการวิจัยพบว่านักเรียนมีความสำนึกต่อชาติในระดับที่สูง นักเรียนที่อยู่ในชั้นสูงกว่ามีชีวิตความสำนึกต่อชาติไม่สูงกว่านักเรียนในชั้นต่ำกว่า นักเรียนชายมีชีวิตความสำนึกต่อชาติไม่สูงกว่านักเรียนหญิง นักเรียนมีความสำนึกต่อค่านิยมหลักของชาติ ความเป็นชาติ พระมหากษัตริย์ ศาสนา และวัฒนธรรม สูงกว่าความสำนึกด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง และนักเรียนมีความสำนึกต่อศาสนาต่ำกว่าความสำนึกต่อชาติและพระมหากษัตริย์

เป็นที่น่าสังเกตว่า ผลจากการวิจัยนี้ นักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีความสำนึกต่อชาติและพระมหากษัตริย์สูงกว่าความสำนึกต่อศาสนา วัฒนธรรม และการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการปลูกฝังความสำนึกต่อศาสนา วัฒนธรรม

และการเมืองการปกครองของประเทศเป็นสิ่งที่ควรให้ความสำคัญควบคู่กับการให้การศึกษาแก่
เด็ก และเป็นความรับผิดชอบของสถาบันที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ทางการ เมืองคือ
รัฐบาล พ่อแม่ ครู อาจารย์ และสื่อมวลชนต่าง ๆ ที่จะต้องช่วยกันให้การอบรมสั่งสอนให้
ความรู้ความเข้าใจ และเห็นถึงความสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ต่อชาติ เพื่อพัฒนาทัศนคติและ
ปลูกฝังความสำนึกต่อชาติแก่เยาวชนอันเป็นตัวแทนของชาติในอนาคต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   National Consciousness of the Kasetsart
University Laboratory School Students

Name   Miss Suwannee Kulvijitrangse

Thesis Advisor   Dr. Pornsak Phongphaew

Department   Government

Academic Year   1977

ABSTRACT

After the fourteenth of October 1973, the enthusiastic young people tended to play a more political role. The recent political revolution in neighboring countries political systems may effect the national security of Thailand. Young people who are an important powerful group in the future, should realize their own vital position in the national security and explore the consciousness of attitudes toward the situation of the nation, of religion and finally the kingship. The study of political systems and participation in political roles will be guidelines toward the developing security of the country.

The objective of this research is as follows:

The first objective is to survey the degree of the political consciousness of Thai youth.

The second is to compare the national consciousness among various age, sex and grade level students at Kasetsart Laboratory School.

The third is to assess the consciousness of the youth toward the nation, religion, kingship including political organizations, symbolism of the nation.

The hypothesis of this research is as follows:

1. Upper level students have a higher degree of national consciousness than lower level students.
2. Male students have a higher degree of national consciousness than female students.
3. Students are more conscious of the nation, religion, kingship and culture than of their own political responsibilities.
4. Students are less conscious of religion than of the nation or the kingship.

The sample of the population for this research was taken from grade 5 to 12 students attending Kasetsart University Laboratory School, academic year 1976; using the Stratified Random Sampling, students numbering 1,002, equally distributed between male and female, comprising 80% of each level. The national survey questionnaire data was collected, average, then analyzed.

The finding of the survey are as follows: the upper level students are not higher conscious of the nation than of the lower level students, this finding denies the hypothesis; the male students are not higher conscious of nation than of the female students, denying the hypothesis; the students are more conscious of the nation, religion, kingship and culture than of their own political responsibilities, this finding supports the hypothesis; the students are less conscious of religion than of the nation or the kingship, supporting the hypothesis.

This research proves that students should be made both more intellectually aware and actively responsible as citizens. It's the responsibility of the government, institutions as family, school and mass media to develop this awareness in the students. So they might better accept their future roles as responsible national leaders.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาเป็นอย่างสูงจาก อาจารย์ ดร. พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว ในการรับเป็นผู้ควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข เพิ่มเติม เนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุจิต บุญบงการ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชีระชัย ปุณณโชติ ที่กรุณาได้รับเป็นกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายธุรการ อาจารย์ประจำชั้น เพื่อนอาจารย์ทุกท่าน และนักเรียน โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับ จึงขอกราบขอบพระคุณ และขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย.

สุวรรณี กุศลจิตรรังสี

ศูนย์บริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	๕
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ข
รายการรูปประกอบ	ฉ
บทที่	
๑ บทนำ	๑
สภาพปัญหาและปัญหาในการวิจัย	๓
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	๗
ขอบเขตและข้อจำกัดในการวิจัย	๗
สมมุติฐานในการวิจัย	๙
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๙
การเสนอบทวิจัย	๑๐
๒ ความสำนึกต่อชาติ	๑๑
ความสำนึกต่อชาติ	๑๑
มโนภาพของเด็กเกี่ยวกับความเป็นชาติ	๑๗
แนวการศึกษาเรื่องพระมหากษัตริย์ ศาสนา และวัฒนธรรม	๑๘
ความสำนึกทางการเมือง	๒๓
กรอบของแนวคิดความสำนึกทางการเมือง	๒๖
รูปแบบของการก่อเกิดทัศนคติทางการเมืองในวัยเด็ก	๒๘
ขั้นตอนของความสำนึกทางการเมือง	๓๑
การเรียนรู้ทางการเมือง	๓๒
การมีส่วนร่วมทางการเมือง	๓๘

บทที่	หน้า
๓	วิธีการวิจัย ๕๓
	ประชากร และ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ๕๓
	ภูมิหลังของประชากรวิจัย ๕๓
	แบบสอบถาม ๕๕
	การทดลองใช้แบบสอบถาม ๕๕
	การใช้แบบสอบถาม ๕๕
	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ๕๕
๔	การวิเคราะห์ข้อมูล ๕๖
	ความสำคัญต่อชาติ ๕๖
	ความสำคัญต่อสัญลักษณ์ของชาติ ๕๖
	ความสำคัญต่อความเป็นชาติ ๕๕
	ความสำคัญต่อพระมหากษัตริย์ ๖๒
	ความสำคัญต่อศาสนา ๖๔
	ความสำคัญต่อวัฒนธรรมไทย ๖๗
	ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ๗๐
	ความสำคัญต่อสภาพการเมือง การปกครองปัจจุบันของไทย ๗๗
	ความรู้สึภกาคภูมิใจของนักเรียนที่มีต่อชาติ ๘๘
๕	สรุป อภิปรายผลการวิจัย และขอเสนอแนะ ๘๗
	สรุปผลการวิจัย ๘๗
	อภิปรายผลการวิจัย ๑๐๐
	ขอเสนอแนะ ๑๐๘
บรรณานุกรม	..... ๑๖๒

ภาคผนวก

ผนวก ก.	๑๒๓
ผนวก ข.	๑๓๕
ผนวก ค.	๑๔๕
ประวัติผู้เขียน	๑๖๔

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
๑	ประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	๔๓
๒	เปรียบเทียบความสำนึกต่อชาติของนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่ง มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	๕๕
๓	ความสำนึกต่อสัญลักษณ์ของชาติ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่ง มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	๕๗
๔	ความสำนึกต่อความเป็นชาติของนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	๖๐
๕	ความสำนึกต่อพระมหากษัตริย์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	๖๓
๖	ความสำนึกต่อศาสนาของนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	๖๕
๗	ความสำนึกต่อวัฒนธรรมไทยของนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	๖๘
๘	ความสำนึกต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่ง มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	๗๑
๙	ความสำนึกต่อสภาพการเมืองการปกครองปัจจุบันของไทย ของนักเรียน โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	๗๕
๑๐	ความสำนึกต่อชาติของนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ จำแนกตามเพศ	๘๓
๑๑	ความสำนึกต่อชาติของนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ จำแนกตามระดับชั้นเรียน	๘๕

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
๑๒	ความสำนึกต่อชาติของนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ จำแนกตามระดับชั้นเรียนและเพศ	๔๖
๑๓	เปรียบเทียบความรู้สึภกาศภูมิจิตต่อชาติของนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่ง มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	๔๘
๑๔	ความรู้สึภกาศภูมิจิตต่อชาติของนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ จำแนกตามเพศ	๕๑
๑๕	ความรู้สึภกาศภูมิจิตต่อชาติของนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ จำแนกตามระดับชั้นเรียน	๕๓
๑๖	ความรู้สึภกาศภูมิจิตต่อชาติของนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ จำแนกตามเพศและระดับชั้นเรียน	๕๔
ก-๑	จำนวนนักเรียน จำแนกตามอายุ	๑๒๓
ก-๒	จำนวนนักเรียน จำแนกตามเชื้อชาติบิดา	๑๒๔
ก-๓	จำนวนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามการศึกษาของ บิดามารดา	๑๒๖
ก-๔	จำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามการศึกษาของ บิดามารดา	๑๒๗
ก-๕	จำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามการศึกษาของ บิดามารดา	๑๒๘
ก-๖	จำนวนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามอาชีพของ บิดามารดา	๑๒๘

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
ก-๗	จำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามอาชีพของบิดามารดา	๑๓๐
ก-๘	จำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามอาชีพของบิดามารดา	๑๓๑
ก-๙	จำนวนนักเรียน จำแนกตามสถานำพครอบครัว	๑๓๒
ก-๑๐	จำนวนนักเรียน จำแนกตามการอยู่อาศัยร่วมกับครอบครัว	๑๓๔
ก-๑๑	จำนวนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว	๑๓๖
ก-๑๒	จำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว	๑๓๗
ก-๑๓	จำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว	๑๓๘

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการรูปประกอบ

รูปที่

หน้า

แผนภาพลักษณะความสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ทางการ เมืองกับ

สิ่งอื่น ๆ .....

๒๘

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย